

Évfordulók éve Siófokon

Könyvtárunk több kerek évfordulót is ünnepel 2026-ban. A bibliotéka jogelődje 80 éve, 1946 óta várja az olvasókat a korabeli testületi ülések jegyzőkönyve szerint, jöhetnek az alapító okiraton a Siófoki Községi Könyvtár 1947-es dátummal szerepel. Az intézmény tizenöt évvel ezelőtt, 2011-ben költözött jelenlegi helyére az ötven éve, 1976-ban átadott épületből.

Az évek során a könyvtár működött önállóan, de integrált intézményként is. Az utolsó szervezeti átalakulás 2010. július 1-én történt, ekkor különvált a Kálmán Imre Kulturális Központ és a könyvtár, mely Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház néven önállóan működött tovább. Az intézményhez csatolták a Kálmán Imre Emlékházat, melynek feladata így a könyvtári mellett múzeumi tevékenységgel is kiegészült. 2023-ban a város jelképének számító Víztorony üzemeltetése, az épületben létrehozott kiállítások összeállítása is az intézmény hatáskörébe került.

Könyvtárunk alapításának gyökereit kutatva az 1800-as évek második feléig kell visszalepnünk az időben. 160 éve, 1866-ban a Politikai Ujdonságok már könyvtár-alapításról tudósított Siófokon. Az 1890-es években a polgárosodó községben kezdtek kialakulni a különböző egyesületek, s azok olvasókörei is. Említésre méltó a Siófoki Iparos Olvasókör, a Gazdakör, majd a fürdőélet fejlődése nyomán alapított Fürdő Kaszinó könyvtára. E három egyesület rendelkezett a későbbiekben a legnagyobb gyűjteménnyel. A II. világháború azonban szétszórta a könyvtárak anyagát.

A nagy világegést követően a fellelhető könyvanyag összegyűjtése azonnal megindult. 1946-ban a Sió-híd melletti Deckerház két helyiségét bérelték ki a Siófok Köz-

ségi és Közművelődési Könyvtár számára, melynek működését Dr. Gebhardt Károly ügyvéd irányította. Ezt az időszakot, az úgynevezett szabadművelődés korszakát, a háború utáni lelkes fizikai és szellemi építkezés jellemezte a demokrácia hitében.

1950. június 1-jével a közigazgatási határok megváltoztatásával Siófok Somogy megyéhez került. Járási székhelyként a könyvtár tevékenységét is átszervezték. 1953. január 1-jétől Siófoki Járási Könyvtárrá alakult, mely 1984-ig, a járási megszűnéséig módszertani felügyeletet gyakorolt a körzetébe tartozó községi könyvtárak felett. Elődjé anyagából azonban semmit sem tarthatott meg, az állományt selejtezési indexek alapján kivonták a forgalomból. A könyvtárosok a kevés megmentett könyvet később kötetenként leltározták vissza.

Mivel az épület állaga egyre romlott, s a könyvek sem fértek el, 1956-ban új helyre költözött a könyvtár, a Fő u. 65. számú épületbe.

Az 1960-as években a könyvtáraknak politikai-ideológiai elvárások szerint kellett működniük. A rendezvényszervező munka ennek megfelelően erőteljes volt. Könyvtári, művészeti, politikai tartalmú kiállítások szervezése, megemlékezések, társadalmi szervezetekkel közösen történő ismeretterjesztő előadások lebonyolítása egyaránt hozzátartozott a munkához. 1961-ben bevezették a szabadpolcos kölcsönzést, s a gyermek- és ifjúsági állomány különválasztásával megkezdte működését a gyermekrészleg. 1960-ban a Művelődésügyi Minisztérium a járási könyvtárak között a Siófoki Járási Könyvtár munkáját ítélte a legjobbnak, ezért 2000 forint értékű könyvjutalomban részesítették.

Az 1976-ban átadott könyvtár olvasóterme

Érdemes megemlíteni, hogy 1961-ben már strandkönyvtári tervekről lehetett olvasni a Somogyi Néplapban. Azonban a kezdeményezés nem volt hosszú életű; a 2010-es években merült fel ismét igényként a könyvtár strandokon történő megjelenése.

1967 januárjában a könyvtár a zsúfoltság és a helyhiány miatt a Kálmán Imre sétány 4. szám alá költözött. A kellemes olvasóterek, a jó körülmények mellett az olvasók száma ugrásszerűen megnőtt, s szépen gyarapodott a könyvtárlomány is. Pár év elteltével azonban a könyvtárosok ismét szembesültek a tárolási gondokkal.

Hosszú várakozás után elérkezett egy újabb költözés ideje. 1976. június 5-én felavatták Siófoki Városi Járési Művelődési Központ és Könyvtár épületét. Az új intézmény építési munkálatai már 1969-ben elkezdődtek. A tervezett átadásra már nyilvánvalóvá vált, hogy csak a felnőtt-részleg költözhöz. Az új könyvtár kicsinek bizonyult, így a gyermekkönyvtár maradt a régi épületben. Az 1985-ös földrengés után a részleg épületét lebontották, az újjáépítés befejezéséig, 1988-ig a felnőtt könyvtár hírlapolvasójában lett elhelyezve, majd 2004-től 2011-ig a Kálmán Imre sétány 11. szám alatt talált helyet.

Az új könyvtárban hírlapolvasó és 45 000 kötet várta az olvasókat, akik hamarosan

használatba vehették a sztereó fonotékát is. Közben a szépen gyarapodó könyvtárlomány számára újabb és újabb könyvespolcokat kellett vásárolni.

A '70-es, '80-as évek az olvasóvá nevelés jegyében teltek. Az Írószövetség által indított Olvasó néperért mozgalom keretében, „Olvasó munkásért”, „Olvasó ifjúságért” címmel meghirdetett programok, olvasásra buzdító kampányok zajlottak, elsősorban szocialista brigádok, KISZ-szervezetek megnyerésével. Ebben az időszakban színes, sokoldalú rendezvényszervezés folyt a könyvtárban. Az 1970-es években olyan jelentős személyeket látott vendégül az intézmény, mint például: Baranyi Ferenc, Fodor András, Nemes Nagy Ágnes, Mándy Iván vagy Lengyel Dénes. Az 1980-as évek elején a meghívottak között volt többek között Magyar Kálmán, László Gyula, Karinthy Ferenc és Cseh Tamás. Még hosszasan folytathatnánk a sort...

A hosszan elnyúló településen több helyen hozott létre letétet a Városi Könyvtár, az 1980-as évek végén öt fiókkönyvtár működött.

A '90-es és az ezredforduló körüli években tovább változtak a könyvtárral szembeni elvárások, jelentősen átalakultak az olvasói igények, a zsúfoltság ismét egyre elvi-

selhetetlenebbé vált. Ebben az időszakban több elképzelés is született a helyhiány megoldására.

2009. október 21-ig kellett várni, hogy le-
rakják az új bibliotéka alapkövét. A Kokas Ignác és Balog Farkas Csaba tervezte épületbe 2011. november 25-én költözött az intézmény. Az 1893 m² alapterületen több mint 180 ezer dokumentum várja a látogatókat. Végre a felnőtt- és a gyermek-részleg egy épületben került elhelyezésre.

Jelentős állomás volt könyvtárunk életében a Minősített Könyvtár cím elnyerése 2022-ben.

Hogyan ünnepeljük ezt a rendkívüli jubileumi évet? Az év során a közösségi oldalainkon folyamatosan felidézzük történetünk legizgalmasabb fejezeteit. Idén július 22-24. között intézményünk adott otthont a Helyismereti Könyvtárosok Szervezete XXVII. Országos Konferenciájának. A háromnapos szakmai program zárásaként megemlékeztünk a kerek évfordulókról. Az őszi folyamán pedig az elmúlt évtizedeket bemutató multidéző kiállítással várjuk a látogatókat.

Intézményi hátterünk és felkészültségünk révén készen állunk az új kihívásokra. Különösen fontosnak tartjuk az értékörzést, a közösségítő-funkció további erősítését.

Könyvtárunk mára egy olyan komplex információtárrá és kultúráközvetítő központtá vált, ahol a múlt, a jelen és a jövő találkozik, kiszolgálva a társadalom minden csoportját, gazdagítva a város szellemi és kulturális életét. Nagy hangsúlyt fektetünk a minőségi kapcsolódásra és a közösségi élményekre. Mutatóink a kihívások ellenére is folyamatosan javulnak, ami bizonyítja: a használók szeretnek nálunk időzni. Ezt a lendületet szeretnénk megőrizni a jövőben is. Látogatóink ma már valódi élményekért érkeznek hozzánk, és bízunk benne, hogy nemcsak a Balaton partján, hanem a könyvtárunk polcai között is örömmel töltik majd az időt, így nyer valódi értelmet szlogenünk: „Élmény a sorok között”.

A könyvtár első otthona, a későbbi Beszédes József Múzeum épülete